

Cauza C-569/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

30 octombrie 2020

Instanța de trimitere:

Spetsializiran nakazatelen sad (Bulgaria)

Data deciziei de trimitere:

27 octombrie 2020

Persoana acuzată:

IR

Obiectul procedurii principale

Procedură penală în lipsa persoanei acuzate. Stabilirea naturii procedurii în lipsă [articolul 8 alineatele (2) și (4) din Directiva (UE) 2016/343]. Căi de atac împotriva condamnării în lipsă, în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2016/343

Obiectul și temeiul trimiterii preliminare

Interpretarea dispozițiilor Directivei 2016/343 și a Deciziei-cadru 2009/299

Cererea are ca temei articolul 267 TFUE.

Întrebările preliminare

Articolul 8 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2016/343 coroborat cu considerentele (36)-(39) ale acesteia și articolul 4a alineatul (1) litera (b) din Decizia-cadru 2009/299 coroborat cu considerentele (7)-(10) ale acesteia trebuie interpretate în sensul că includ un caz în care persoana acuzată a fost informată cu privire la acuzarea formulată împotriva sa în versiunea inițială a acesteia, însă ulterior, din cauza sustragerii sale, nu poate fi informată în mod obiectiv cu privire

la ședința de judecată, fiind apărată de un avocat numit din oficiu, cu care nu are niciun contact?

În cazul unui răspuns negativ: o dispoziție națională (articolul 423 alineatele 1 și 5 din NPK) în temeiul căreia, în cazul în care, după informarea sa cu privire la acuzarea inițială, persoana acuzată se ascunde, neputând fi informată nici cu privire la data și locul ședinței, nici cu privire la consecințele neprezentării sale, nu se prevede nicio cale de atac împotriva măsurilor de cercetare efectuate *in absentia* și împotriva unei condamnări pronunțate *in absentia* este compatibilă cu articolul 9 coroborat cu articolul 8 alineatul (4) a doua teză din Directiva 2016/343 și cu articolul 4a alineatul (3) coroborat cu alineatul (1) litera (d) din Decizia-cadru 2009/299?

În cazul unui răspuns negativ: articolul 9 din Directiva 2016/343 coroborat cu articolul 47 din cartă are efect direct?

Dispoziții de drept al Uniunii și jurisprudența Uniunii invocate

Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (JO 2016, L 65, p. 1, denumită în continuare „Directiva 2016/343”), în special considerentele considerentele (36)-(39) și articolele 8-10 din aceasta

Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 de modificare a Deciziilor-cadru 2002/584/JAI, 2005/214/JAI, 2006/783/JAI, 2008/909/JAI și 2008/947/JAI, de consolidare a drepturilor procedurale ale persoanelor și de încurajare a aplicării principiului recunoașterii reciproce cu privire la deciziile pronunțate în absența persoanei în cauză de la proces (JO 2009, L 81, p. 24, denumită în continuare „Decizia-cadru 2009/299”), în special articolul 4a alineatul (1) litera (d) și alineatul (3) și litera (d) punctul 3.4 din formular)

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (JO 2016, C 202, p. 389, denumită în continuare „cartă”), în special articolul 47 din aceasta.

Dispozițiile naționale invocate

Nakazateleno-protsesualen kodeks (Codul de procedură penală, denumit în continuare „NPK”), în special articolul 423 alineatele 1 și 5 și articolul 425 alineatul 1 din acesta

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 IR a fost acuzat de săvârșirea unei infracțiuni prevăzute la articolul 321 alineatul 3 din Nakazatelen kodeks (Codul penal, denumit în continuare: „NK”), întrucât în perioada cuprinsă între luna august 2010 și 24 februarie 2011, a participat,

împreună cu încă 11 persoane, la constituirea unui grup infracțional organizat pe teritoriul Republicii Bulgaria și al Republicii Elene, care ar fi importat și distribuit, în scop infracțional, pe teritoriul național, produse supuse accizelor (țigări) fără timbru fiscal. Acesta a fost de asemenea urmărit pentru o infracțiune secundară în sensul articolului 234 alineatul 2 punctul 3 din NK, ca urmare a ajutorului dat, în perioada cuprinsă între 15 și 24 februarie 2011, în vederea importului a 373 490 pachete de țigări fără timbru fiscal, în valoare de 2 801 175 de leva (BGN), obiectul infracțiunii având o valoare deosebit de mare, iar infracțiunea nefiind mai puțin gravă. Pentru prima infracțiune, este prevăzută o pedeapsă „privativă de libertate” cu o durată mai mare sau egală cu trei ani, iar pentru cea de a doua, o pedeapsă „privativă de libertate” de minim doi ani.

- 2 În cursul procedurii de urmărire penală, IR nu a putut fi găsit, motiv pentru care pe numele său a fost emis un mandat de căutare; într-o altă procedură, exista deja un mandat european de arestare. Ulterior, acesta a fost găsit. Învinuirea i-a fost comunicată personal, prin intermediul unui avocat mandatat de el. IR a decis să nu furnizeze informații. Acesta a indicat numai o adresă la care putea fi găsit.
- 3 Învinuirea a fost prezentată în instanță. Instanța a încercat din nou să îl convoace pe IR la ședința de judecată. Acesta din urmă nu a putut fi găsit – nici la adresa indicată de el. Avocatul mandatat a renunțat să îl apere din cauza inexistenței unui contact. Mai întâi, instanța a desemnat un apărător din oficiu și, după renunțarea acestuia, un alt avocat desemnat din oficiu. IR și noii avocați ai acestuia nu s-au întâlnit niciodată. Ultima avocată desemnată susține că nu a întreprins nicio încercare de a lua legătura cu rudele sale. În principiu, nu este clar dacă IR știe că acuzația formulată împotriva sa este judecată în fața instanței și că i-a fost desemnat un avocat din oficiu.
- 4 Instanța a dispus arestarea preventivă a lui IR și a emis un mandat european de arestare. IR nu a fost găsit. Ulterior, acest [mandat de arestare] a fost anulat de instanța de origine, ca urmare a anumitor îndoeli cu privire la conformitatea sa cu Decizia-cadru 2002/584 și cu Directiva 2012/13 în ceea ce privește dreptul la informare. A fost formulată o cerere de decizie preliminară (C-649/19).
- 5 Pentru motive procedurale (rechizitoriu incorect), faza jurisdicțională a fost închisă. După depunerea unui nou rechizitoriu, aceasta a fost reluată. Din nou, IR nu a putut fi găsit, în pofida unei căutări intense, nici prin intermediul rudelor, al foștilor angajatori și al furnizorilor de telefonie mobilă. În cadrul primei ședințe, s-a ridicat întrebarea privind împrejurarea dacă cauza trebuia să fie examinată în absența lui IR, în special privind drepturile sale în această procedură *in absentia*, precum și cea privind măsura în care o eventuală condamnare ar fi, în ceea ce îl privește, obligatorie.
- 6 Conform observațiilor – la care instanța a achiesat – prezentate de părți, cauza trebuie să fie judecată și soluționată în absența lui IR.

- 7 Este necesar să se aprecieze dacă instanța de trimitere este obligată să stabilească în mod clar efectele pe care această procedură *in absentia* le are asupra drepturilor lui IR; mai precis, dacă IR poate contesta o eventuală condamnare pentru motivul că a fost pronunțată în urma unei proceduri penale desfășurate *in absentia*, cu încălcarea dreptului său de a fi prezent în persoană.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 8 Apărarea consideră că o astfel de contestație este posibilă, în timp ce Ministerul Public nu ia poziție.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

Cu privire la admisibilitatea întrebărilor preliminare

- 9 În primul rând, instanța de trimitere inițiază procedura în absență împotriva lui IR. Procedând astfel, aceasta aplică dispozițiile articolului 8 din Directiva 2016/343. În consecință, instanța are interesul juridic de a ști care este natura procedurii *in absentia* pe care o desfășoară, dacă este incidentă varianta prevăzută la articolul 8 alineatul (2) sau cea prevăzută la articolul 8 alineatul (4) prima teză din Directiva 2016/343.
- 10 În al doilea rând, cererea de decizie preliminară este formulată de asemenea în lumina răspunderii instanței de trimitere în temeiul articolului 8 alineatul (4) a doua teză din Directiva 2016/343, și anume în ceea ce privește informarea lui IR – în cazul arestării acestuia în vederea executării unei eventuale condamnări – cu privire la aspectul dacă dispune sau nu de o cale de atac.
- 11 Informațiile prevăzute la articolul 8 alineatul (4) a doua teză din Directiva 2016/343 trebuie să fie furnizate chiar de instanța de trimitere, dat fiind că aceasta a luat decizia desfășurării procedurii penale în absența lui IR. Prin urmare, instanța de trimitere este cea mai în măsură să aprecieze care sunt condițiile în care această procedură *in absentia* trebuie să se desfășoare – fie condițiile prevăzute la articolul 8 alineatul (2) litera (b) și la alineatul (3) din Directiva 2016/343, potrivit cărora nu ar exista nicio cale de atac disponibilă lui IR, fie condițiile prevăzute la articolul 8 alineatul (4) din Directiva 2016/343, potrivit cărora el ar dispune de o cale de atac. Pentru a răspunde la aceste întrebări, instanța de trimitere are nevoie de orientările Curții de Justiție.
- 12 În cazul în care se va pronunța o hotărâre, ar exista o probabilitate foarte mare de emiteră a unui mandat european de arestare pentru executarea pedepsei „privative de libertate”, care, având în vedere gravitatea acuzațiilor, ar fi mai mare de patru luni. Acest mandat va menționa fără echivoc varianta procedurii *in absentia* care a fost pusă în aplicare, în conformitate cu litera (d) punctul 2 din formular. În conformitate cu această mențiune, trebuie să se acorde eventual garanția unei căi de atac în conformitate cu litera (d) punctul 3.4 din formular.

- 13 Potrivit dreptului național, mandatul european de arestare în scopul executării pedepsei este emis de Ministerul Public fără nicio intervenție jurisdicțională – nici cu ocazia eliberării, nici cu ocazia controlului ulterior. În această privință, Ministerul Public decide ce se menționează în acest mandat de arestare.
- 14 Potrivit punctelor 35 și 36 din Hotărârea Curții din 12 decembrie 2019 [ZB (Procurorul Regelui din Bruxelles), C-627/19 PPU, EU:C:2019:1079], este legitim ca instanța să nu coopereze la momentul emiterii mandatului european de arestare în scopul executării pedepsei, acest mandat fiind o continuare a hotărârii în cadrul căreia instanța a asigurat respectarea drepturilor persoanei condamnate. Din acest punct de vedere, în cadrul procedurii desfășurate *in absentia* și în special în ceea ce privește decizia de a desfășura o astfel de procedură, există o obligație a instanței de trimitere de a stabili în mod clar varianta procedurii *in absentia* care trebuie să fie pusă în aplicare: una care prevede o cale de atac subsecventă sau una care nu prevede o asemenea cale de atac. Astfel, constatarea jurisdicțională ar putea fi invocată de Ministerul Public cu ocazia emiterii mandatului european de arestare. În caz contrar, numai Ministerul Public ar decide cu privire la această problemă importantă, ceea ce ar fi contrar principiului potrivit căruia, în temeiul Deciziei-cadru 2002/584, toate deciziile sunt supuse controlului instanțelor, care trebuie să fie implicate la cel puțin unul dintre cele două niveluri ale protecției jurisdicționale: fie cu ocazia emiterii mandatului național de arestare, fie cu ocazia emiterii mandatului european de arestare.
- 15 A susține că instanța de trimitere nu poate adresa întrebările sale Curții de Justiție a Uniunii Europene decât după pronunțarea unei hotărâri de condamnare ar însemna că aceasta nu ar putea adresa de fapt nicio întrebare. În conformitate cu reglementarea națională, în urma acestei condamnări, ar fi soluționate definitiv toate aspectele procedurale cu privire la modalitățile de participare a părților, inclusiv cu privire la modalitățile procedurii *in absentia*. Instanța care s-a pronunțat pe fond nu ar putea să examineze din nou aceste aspecte. Acestea ar putea fi discutate doar de instanța superioară, în cazul în care aceasta este sesizată cu o cale de atac de către apărare sau de către Ministerul Public.
- 16 În practică, aceasta ar însemna că prima instanță jurisdicțională care a luat decizia desfășurării procedurii *in absentia* ar fi lipsită de posibilitatea de a solicita Curții de Justiție a Uniunii Europene să clarifice dispoziția exactă a articolului 8 din Directiva 2016/343, care este aplicabilă situației din procedura principală.
- 17 În schimb, dacă s-ar considera că informațiile prevăzute la articolul 8 alineatul (4) a doua teză din Directiva 2016/343 trebuie furnizate abia la momentul arestării persoanei condamnate în lipsă, aceasta ar implica faptul că numai Ministerul Public ar putea furniza aceste informații, fără nicio intervenție a instanței. În același timp, Ministerul Public nu este, în principiu, obligat să informeze persoana condamnată în lipsă cu privire la drepturile sale și, în plus, neavând calitate jurisdicțională, nu are posibilitatea de a adresa Curții de Justiție întrebări referitoare la acest aspect.

- 18 Toate observațiile precedente justifică interesul juridic al instanței de trimitere de a solicita Curții de Justiție a Uniunii Europene să se pronunțe cu titlu preliminar cu privire la chestiunile prezentate anterior.

Cu privire la invocarea Directivei 2016/343 și a Deciziei-cadru 2009/299

- 19 În cazul în care IR ar fi condamnat în lipsă, dreptul aplicabil ar depinde de locul arestării sale.
- 20 În cazul în care ar fi arestat pe teritoriul național, ar fi aplicabile dispozițiile coroborate ale articolelor 8 și 9 din Directiva 2016/343.
- 21 În cazul în care ar fi arestat într-un alt stat membru pe baza unui mandat european de arestare, articolul 4a din Decizia-cadru 2009/299 ar fi aplicabil în ceea ce privește garanția care trebuie acordată în temeiul acestuia.

Explicații referitoare la prima întrebare

- 22 Există neclarități în ceea ce privește conținutul exact al cerinței ca „persoana suspectată sau acuzată [să fi] fost informată cu privire la proces”, prevăzute la articolul 8 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2016/343. Pe de o parte, a treia teză a considerentului (36) al directivei menționate prevede că această informare trebuie înțeleasă „în sensul [...] informării oficiale a [persoanei suspectate sau acuzate] în alt mod asupra datei și locului în care urmează să se desfășoare procesul, astfel încât să fie în măsură să aibă cunoștința despre proces”. În cauza principală, IR a părăsit permanent adresa indicată autorităților de urmărire penală, iar căutarea sa intensivă a rămas fără rezultat. Din această cauză, el nu a primit aceste informații. Pe de altă parte, în considerentul (38) se arată că, atunci când se analizează în ce măsură modalitatea de furnizare a informațiilor este suficientă pentru a asigura înștiințarea persoanei cu privire la proces, ar trebui să se țină seama de diligențele depuse de autoritățile judiciare și de persoana în cauză, în timp ce în considerentul (39) se menționează în mod concret o fugă, existentă în cauza principală.
- 23 Această neclaritate privește de asemenea articolul 4a alineatul (1) litera (b) din Decizia-cadru 2009/299, al cărui conținut este identic cu cel al articolului 8 alineatul (2) litera (b) din această directivă; de asemenea, considerentele (7)-(9) ale Deciziei-cadru sunt de asemenea identice [pe fond] cu considerentele (36)-(39) ale directivei.
- 24 În cauza principală, autoritățile judiciare au dat dovadă de diligența necesară pentru a localiza persoana acuzată, deși el însuși dorea să se sustragă. După căutarea inițială, el a fost găsit și informat cu privire la acuzare, indicând cu această ocazie o adresă fixă, dar dispărând ulterior din nou. În aceste condiții, se ridică problema dacă a fost efectuată o informare corectă cu privire la proces în sensul articolului 8 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2016/343 și al articolului 4a alineatul (1) litera (b) din Decizia-cadru 2009/299, din moment ce lipsa *de facto* a unei astfel de informări se datorează doar deciziei deliberate a

persoanei acuzate de a se sustrage. Pe de altă parte, sustragerea persoanei acuzate este menționată în mod expres în cuprinsul considerentului (39), precum și la articolul 8 alineatul (4) din Directiva 2016/343, ceea ce exclude o informare corectă în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din directivă, această sustragere nefiind menționată drept criteriu în Decizia-cadru 2009/299.

- 25 În rezumat, în cazul unei informări privind acuzarea inițială, atunci când justiția nu poate informa persoana acuzată despre proces numai din cauza sustragerii acesteia, sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 8 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2016/343 și la articolul 4a alineatul (1) litera (b) din Decizia-cadru 2009/299, astfel încât trebuie să se considere că aceasta a fost „informată cu privire la proces”?
- 26 Există neclarități în ceea ce privește conținutul cerinței prevăzute la articolul 8 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2016/343, potrivit căreia persoana suspectată sau acuzată absentă este reprezentată de un „avocat mandatat, numit fie de persoana suspectată sau acuzată, fie de stat”. Modul de redactare a articolului 4a alineatul (1) litera (b) din Decizia-cadru 2009/299 este similar.
- 27 În cauza principală, IR a ales un avocat, însă acesta a renunțat să îl apere după ce IR a fugit. Într-o primă etapă, i-a fost desemnat din oficiu un alt avocat [„numit de către stat”, potrivit formulării din cuprinsul articolului 8 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2016/343], iar în urma renunțării acestuia, a fost desemnat un alt avocat, care îl apără efectiv în prezent, în cadrul procedurii. IR nu știe nimic despre acest avocat și nu a avut niciodată contact cu el. Acest avocat nu a făcut nicio încercare de a-l contacta, de exemplu, prin intermediul rudelor sale. În aceste condiții, se poate considera că IR este apărat de un „avocat mandatat”?

Explicații cu privire la a doua întrebare

- 28 A doua întrebare este adresată cu titlu subsidiar, în ipoteza în care Curtea ar răspunde negativ la prima întrebare, în sensul că articolul 8 alineatul (2) litera (b) și alineatul (3) din Directiva 2016/343 nu ar fi aplicabile în cauza principală, astfel încât persoana acuzată ar beneficia de garanțiile prevăzute la articolul 8 alineatul (4) a doua teză și la articolul 9 din Directiva 2016/343. În acest caz, s-ar ridica îndoieli cu privire la aspectul dacă legea națională pune la dispoziție căile de atac necesare impuse de dreptul Uniunii.
- 29 Mai concret: atunci când este inițiată o procedură națională în conformitate cu articolul 423 alineatul 1 din NPK, potrivit criteriilor prevăzute de această dispoziție, procedura nu este reluată în lipsă, iar persoana condamnată în lipsă nu obține nicio cale de atac (*a fortiori*, nicio cale de atac efectivă). Prin urmare, există îndoieli cu privire la compatibilitatea articolului 423 alineatul 1 din NPK cu articolul 8 alineatul (4) și cu articolul 9 din directivă.
- 30 Atunci când se emite un mandat european de arestare, este declanșată o procedură specială de reluare, ca rezultat al garanției care trebuie acordată în conformitate cu punctul 3.4 de la litera (d) din formularul mandatului european de arestare. În

speță, este îndoielnic că articolul 423 alineatul 5 din NPK este conform cu articolul 4a alineatul (1) litera (d) din Decizia-cadru 2009/299, în măsura în care scutește Varhoven [kasatsionen] sad (Curtea Supremă de Casație, Bulgaria) de obligația de a respecta garanția asumată de Ministerul Public cu ocazia emiterii mandatului european de arestare. Astfel, Varhoven sad (Curtea Supremă) ar aplica legea națională, și anume articolul 423 alineatul 1 din NPK, iar persoana condamnată, IR, nu ar primi o nouă procedură pe fond.

Explicații cu privire la a treia întrebare

- 31 Toate aceste întrebări urmăresc un obiectiv practic: instanța de trimitere trebuie să fie în măsură să determine în mod clar natura procedurii desfășurate *in absentia*, pentru a se stabili dacă IR dispune, în cazul condamnării sale *in absentia*, de căi de atac efective împotriva condamnării pronunțate *in absentia*.
- 32 Acest obiectiv practic decurge din obligația prevăzută la articolul 8 alineatul (4) a doua teză din Directiva 2016/343: instanța de trimitere care a pronunțat hotărârea cu privire la desfășurarea procedurii în absența lui IR trebuie să stabilească fără echivoc dacă acesta din urmă beneficiază sau nu de un drept de protecție împotriva unei eventuale condamnări pronunțate în absența sa; acest lucru necesită, însă, totodată, să se stabilească în mod clar în ce constă această protecție.
- 33 În același timp, există o legătură între natura procedurii în care a fost emis mandatul de arestare național (și anume, o condamnare în lipsă) și elementele constitutive ale mandatului european de arestare. În funcție de natura procedurii *in absentia*, se stabilește care dintre cele patru tipuri de garanții prevăzute la articolul 4a din Decizia-cadru 2009/299 [litera (d) din formular] trebuie acordată. Acest lucru reiese din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene referitoare la implicarea unei instanțe în procedura de emiterie a unui mandat european de arestare, care, în temeiul dreptului național, este emis doar de Ministerul Public.
- 34 În acest scop, în cazul în care instanța de trimitere va considera procedura *in absentia* din cauza principală ca intrând sub incidența variantei prevăzute de prima teză de la alineatul (4) al articolului 8 din Directiva 2016/343, este necesar ca aceasta să indice existența și aplicabilitatea căilor de atac efective prevăzute de a doua teză a acestui alineat. Cu toate acestea, nu este suficient în acest scop ca Curtea să indice doar incompatibilitatea articolului 423 alineatele 1 și 5 din NPK cu dreptul Uniunii. În acest caz, persoana condamnată în lipsă ar putea, din nou, să nu beneficieze de protecție juridică: regimul legal național nu îi pune o asemenea protecție la dispoziție și, în cazul în care s-ar declara că acest regim nu este conform cu dreptul Uniunii, acest lucru nu ar determina punerea la dispoziție a unor căi de atac.
- 35 În acest scop, este necesar să se stabilească dacă articolul 9 din Directiva 2016/343 are efect direct.

- 36 În speță, o interpretare conformă este posibilă numai dacă IR este predat, pe baza unui mandat european de arestare, în vederea executării pedepsei care i-a fost aplicată. În acest caz, pe baza răspunsului dat la a doua întrebare, articolul 422 alineatul 1 punctul 6 și articolul 423 alineatul 5 din NPK ar putea fi interpretate în sensul că se aplică nu numai persoanelor predate în urma unei proceduri de extrădare, ci și celor care au fost predate în temeiul unui mandat european de arestare, întrucât procedura prevăzută de Decizia-cadru 2002/584 este în sine un fel de extrădare simplificată. Aceasta ar însemna că instanța bulgară este ținută de garanția acordată în temeiul articolului 4a alineatul (1) litera (d) din Decizia-cadru 2009/299, garanție având un conținut precum cel care a fost stabilit de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, iar nu de Varhoven sad (Curtea Supremă) bulgară.
- 37 În schimb, în cazul în care, în urma condamnării sale, IR ar fi arestat pe teritoriul național, i-ar fi aplicabil regimul prevăzut la articolul 423 alineatul 1 din NPK. Această dispoziție nu poate fi interpretată în conformitate cu dreptul Uniunii, întrucât aceasta definește criteriul național al [procedurii] *in absentia*, iar nu pe cel prevăzut la articolul 8 din Directiva 2016/343. Aceasta nu poate fi interpretată *contra legem*. Aceasta ar putea fi lăsată neaplicată numai în cazul în care dispoziția contrară [articolul 9 coroborat cu articolul 8 alineatul (4) coroborat cu alineatul (2) din Directiva 2016/343] are efect direct.
- 38 Curtea de Justiție a statuat deja că articolul 47 din cartă are efect direct (Hotărârea din 14 mai 2020, [Parchetul din Offenburg,] C-615/18, EU:C:2020:376, punctul 72). Cu toate acestea, principiul dreptului la o cale de atac efectivă în fața unei instanțe judecătorești este concretizat într-o dispoziție din dreptul derivat al Uniunii, și anume în articolul 9 din Directiva 2016/343. Acest lucru conduce la întrebarea dacă dispoziția menționată, *per se* sau în coroborare cu articolul 47 din cartă, are un efect juridic direct.
- 39 Nu există nicio îndoială că articolul 9 din Directiva 2016/343 pune la dispoziția particularilor un drept împotriva autorităților de urmărire penală ale statului; acesta prevede, în mod imperativ și neechivoc, condițiile în care ia naștere acest drept [persoana acuzată nu a fost prezentă la proces, iar condițiile prevăzute la articolul 8 alineatul (2) nu au fost îndeplinite], impunând „statelor membre, în termeni neechivoci, o obligație de rezultat precisă” [Hotărârea din 6 noiembrie 2018, Bauer și Willmeroth], C-569/16 și C-570/16, EU:C:2018:871, punctul 72]. Acest rezultat este o astfel de cale de atac „care permite reexaminarea pe fond a cauzei” (articolul 9 din Directiva 2016/343). Astfel, această dispoziție prevede o alternativă, aceea ca „persoanele suspectate sau acuzate [să aibă] dreptul la un nou proces sau la o altă cale de atac.”
- 40 Dispozițiile articolului 9 din directivă și ale articolului 423 alineatul 1 din NPK definesc în același mod dreptul persoanei condamnate în lipsă la un nou proces, și anume recunosc dreptul menționat fără a preciza forma sa concretă, o nouă ședință de la început sau doar o cale de atac. Astfel, în măsura în care dispoziția națională a articolului 423 alineatul 1 din NPK are efect direct – aceasta se aplică coroborată cu articolul 425 din NPK, o dispoziție care reglementează modul concret de

reluare –, se ridică problema dacă este posibil să se considere că articolul 9 din Directiva 2016/343 are un efect direct, pe baza căruia poate fi aplicat în locul articolului 423 alineatul 1 din NPK și în coroborare cu articolul 425 din NPK.

- 41 Mai concret, se ridică problema dacă este posibil să se recunoască dreptul la o reluare în temeiul articolului 9 din Directiva 2016/343, iar apoi să se stabilească, în conformitate cu articolul 425 alineatul 1 din NPK, natura reluării: o nouă procedură începând cu faza primei instanțe sau o contestare a hotărârii pronunțate în primă instanță sau în apel.
- 42 Cu alte cuvinte și cu referire la procedura principală, în cazul în care: 1) instanța de trimitere stabilește natura procedurii *in absentia* împotriva lui IR, stabilind că aceasta se desfășoară în condițiile prevăzute la articolul 8 alineatul (4) prima teză din directivă, nefiind îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (2); 2) instanța de trimitere menționează calea de atac prevăzută la articolul 9 coroborat cu articolul 8 alineatul (4) a doua teză din aceeași directivă, și anume că, în cazul unei condamnări în lipsă, IR are dreptul să solicite și să obțină reluarea procedurii numai la cerere, în termen de șase luni de la data predării unei copii a hotărârii pronunțate în lipsă; 3) natura concretă a reluării (o nouă examinare în ansamblu sau contestarea condamnării pronunțate *in absentia* în primă instanță sau în a doua instanță) va fi apreciată de Varhoven sad, cu condiția ca acest tip de reluare să conștie în mod cert într-o examinare pe fond a acușării, cu participarea personală efectivă a lui IR și a unui apărător ales de acesta, această garanție va avea, în acest caz, valoare juridică, atât timp cât temeiul său nu ar fi decât efectul direct al articolului 9 din Directiva 2016/343?